

Νομισματικό Ταμείο, ώστε να υπάρξει μείωση του χρέους, προκειμένου τα πλεονάσματα για το 2019 και το 2020 να είναι πολύ μικρότερα από το 3,5% που προβλέπονται», προέτρεψε τον Αμερικανό ομόλογο του Τζακ Λιου ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος, στο περιθώριο της επίσκεψης του Ομπάμα στην Αθήνα.

Λιτότητα

Λίγο νωρίτερα, ο Αλέξης Τσίπρας είχε προειδοποιήσει τον Αμερικανό Πρόεδρο πως με τη συνεχιζόμενη λιτότητα όχι απλώς δεν έρχεται η ανάκαμψη, αλλά θα ενισχυθούν και οι αποσυνθετικές τάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

«Μην κουράζεσαι να με πείσεις, το γνωρίζω και επιχειρώ να τους πείσω χρόνια τώρα», φέρεται να ήταν η απάντηση του Αμερικανού Προέδρου.

Ο δε Τσακαλώτος, με συνέντευξή του στη «Wall Street Journal», προειδοποίησε πως εάν δεν υπάρξει συμφωνία για ελάφρυνση του χρέους τον Δεκέμβριο ή τον Ιανουάριο, τότε η Ελλάδα δεν θα μπορέσει να συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα της ΕΚΤ τον Μάρτιο και αυτό θα οδηγούσε στην επιστροφή της χώρας στις αγορές αργότερα το 2017 ή στις αρχές του 2018. «Εάν καθυστερήσουμε αυτή την απόφαση ακόμη περισσότερο και πούμε ότι θα αποφασίσουμε σε δύο χρόνια για το πώς θα καταστήσουμε βιώσιμο το χρέος για την Ελλάδα, τότε και οι επενδυτές επίσης θα αναβάλουν τις αποφάσεις τους για επενδύσεις», προειδοποίησε.

Ακόμα και το κλείσιμο της αξιολόγησης, πάντως, όπως διαφαινόταν την ώρα που η «R» έκλεινε την ύλη της, θα αποτελέσει κοινωνική και πολιτική δοκιμασία για την κυβέρνηση Τσίπρα. Οι πληροφορίες, π.χ., επιμένουν πως οι δανειστές ήταν κατηγορηματικά αντίθετοι στην επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, γεγονός το οποίο, αν επιμείνουν, θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στο εσωτερικό της πλειοψηφίας, πιθανόν και στις ψηφοφορίες που θα πραγματοποιηθούν στο Κοινοβούλιο.

Ο Τσακαλώτος, ωστόσο, προειδοποίησε: «Εκτός εάν επικρατήσει το χειρότερο σενάριο σε ό,τι αφορά χρέος και ανάπτυξη, δεν βλέπω γιατί η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ να προκαλέσει εκλογές μέσα στο 2017».

Κάηπες

«Εκτός εάν επικρατήσει το χειρότερο σενάριο σε ό,τι αφορά χρέος και ανάπτυξη, δεν βλέπω γιατί η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ να προκαλέσει εκλογές μέσα στο 2017», λέει ο Ευκλείδης Τσακαλώτος

Τραμπ

Ο Τόμσεν αισθάνεται «απελευθερωμένος» μετά την εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ, καθώς δεν θα έχει από πάνω του την πίεση της απερχόμενης διακυβέρνησης, ενώ πλέον κινείται περισσότερο αποφασιστικά, καθώς η ανάδειξη του νέου Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών ανοίγει το «παιχνίδι εξουσίας» και μεταξύ της ηγετικής ομάδας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

■ **ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ** κρίσιμη συνεδρίαση της ομάδας εργασίας της ευρωζώνης (EWG) τη Δευτέρα 28 Νοεμβρίου θα κλείσει το μείγμα παρεμβάσεων για τη ρύθμιση του χρέους, καθώς οι συζητήσεις των κοινοτικών τεχνοκρατών και του ΔΝΤ βαίνουν προς ολοκλήρωση.

Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «R», η υπόθεση του χρέους έχει κλείσει στα βασικά της σημεία με συμφωνία Ρέγκλινγκ - Τόμσεν, ενώ οι τεχνοκράτες οριστικοποιούν αυτές τις ημέρες τις «λεπτομέρειες».

Οι Βρυξέλλες αποφεύγουν για επικοινωνιακούς λόγους να μιλούν για «ποσοστό-επικεφαλίδα», δηλαδή πόσο ακριβώς θα μειωθεί το δημόσιο χρέος σε ονομαστική αξία μετά τις παρεμβάσεις. Η εντολή που έχει πάρει ο ESM είναι να δρομολογήσει τέτοια παρέμβαση στο σύνολό της που δεν θα χρειάζεται κοινοβουλευτικές εγκρίσεις. Από την άλλη, όμως, σε επίπεδο παρασκηνίου το ποσοστό που κυκλοφορεί είναι το 20% (σε ονομαστική αξία) για το σύνολο των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων μέτρων. Το βασικό σενάριο πάνω στο οποίο εργάζονται οι δύο πλευρές προβλέπει συμφωνία σε επίπεδο προσωπικού στην Ελλάδα το Σαββατοκύριακο πριν από το Eurogroup της 5ης Δεκεμβρίου, λίστα με προαπαιτούμενα προς εκτέλεση το επόμενο δίμηνο (ως τις 13 Φεβρουαρίου), εκτέλεση των βραχυπρόθεσμων μέτρων του χρέους πριν από το τέλος του 2016 με αποφάσεις του εκτελεστικού συμβουλίου του ESM (όχι δηλαδή σε επίπεδο υπουργών, αλλά τεχνοκρατών) και σύναψη προγράμματος με το ΔΝΤ πριν από τις 24 Δεκεμβρίου.

Ο μεγάλος συμβιβασμός για το ελληνικό χρέος

Στη συνεδρίαση του EWG στις 28 Νοεμβρίου θα οριστικοποιηθεί ο οδικός χάρτης για την ελάφρυνση των οφειλών μας

Επιπλέον, το βασικό σενάριο για την 28η Νοεμβρίου παραμένει αυτό της δημόσιας ποσοτικοποίησης μόνο των βραχυπρόθεσμων μέτρων. Τα μεσοπρόθεσμα θα ποσοτικοποιηθούν κατά προσέγγιση με βάση τρία μακροοικονομικά σενάρια (αισιόδοξο, ρεαλιστικό και απαισιόδοξο), τα νούμερα όμως «δεν θα ακουστούν στο Eurogroup της 5ης Δεκεμβρίου». Θα καταστεί σαφές,

δε, στην Ελλάδα ότι «για να ληφθούν και αυτά το 2018 θα πρέπει να τα χρειάζεται -κάτι που θα κριθεί τότε- αλλά και να έχει ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο του προγράμματος».

Σύμφωνα με πηγή της ευρωζώνης που έχει καλή γνώση των συζητήσεων που διεξάγονται όλο το τελευταίο διάστημα, οι Τόμσεν και Ρέγκλινγκ, από κοινού με μια ομάδα τεχνοκρατών, έχουν ουσιαστικά συμφωνήσει σε ένα πακέτο επέκτασης των ωριμάνσεων «κομβικών» δανείων, που αίρουν ουσιαστικά τα όποια προβλήματα εξυπηρέτησης υπήρχαν.

Η ίδια πηγή, που έχει δει τα σχετικά κείμενα, είπε στην «R» ότι «το γνωστό όριο του 15% είναι έτσι κι αλλιώς πολύ υψηλό», δηλαδή δεν πρόκειται να υπάρξει τέτοια πίεση εξυπηρέτησης δανείων πάνω σε καμία χρονιά». «Στην πράξη», συνεχίζει, «η Ελλάδα δεν θα πληρώνει προς τους επίσημους δανειστές ούτε το 4% κατά τα περισσότερα έτη». Καθοριστική διασφάλιση για το ΔΝΤ είναι και η ανταλλαγή των κυμαινόμενων επιτοκίων με σταθερά στο κρίσιμο διάστημα αποπληρωμής, με τον ESM να απορροφά το κόστος και να χαρίζει στην Ελλάδα διάφορα «τέλη και κόστη» που κανονικά έπρεπε να καταβάλει.

Το ΔΝΤ επιπλέον έλαβε και πήρε διαβεβαιώσεις πως τα ποσά από την έξοδο της Ελλάδας στις αγορές θα πάνε πρώτα στην αποπληρωμή των δικών του δανείων και αυτό το επιχείρημα θα χρησιμοποιηθεί καθοριστικά για να πειστεί το Δ.Σ. του.

Για τα πρωτογενή πλεονάσματα

Την ίδια ώρα, η κυβέρνηση έχει επιδιώξει την προώθηση της συζήτησης του θέματος των πρωτογενών πλεονασμάτων, πατώντας πάνω στην ασάφεια της απόφασης του Μαΐου. Η απόφαση μιλούσε για 3,5% μεσοπρόθεσμα, κάτι που είχε αρχικά οριστεί στη δεκαετία. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι εκπρόσωποι υπουργείων στο EWG πιστεύουν ότι αυτό δεν πρέπει να αλλάξει - εξ ου και η απόφαση για τον «κόφτη». Μέχρι, όμως, τις 5 Δεκεμβρίου η ασάφεια πρέπει να μετατραπεί σε σαφήνεια για λογιστικούς λόγους.

Ηδη στις συζητήσεις του EWG, αλλά και στις συζητήσεις Τόμσεν - Ρέγκλινγκ, το διάστημα έχει συρρικνωθεί (στα 8 έτη, αντί για 10) και εξετάζεται σοβαρά να γίνει 4 έτη «και βλέπουμε». Το μόνο βέβαιο είναι ότι τα έτη 2018, 2019, 2020, 2021, τα έτη δηλαδή του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, παραμένουν ως έχουν (με απαίτηση για 3,5%, με ό,τι αυτό συνεπάγεται πολιτικά).

Για να μην πέσει στα βράχια όλη αυτή η δουλειά σε πολιτικό και τεχνικό επίπεδο πρέπει να συντρέξουν δύο προϋποθέσεις: Η πρώτη είναι να καταλήξει η κυβέρνηση σε συμφωνία με τα κλιμάκια της τριόγκας το Σαββατοκύριακο πριν από το Eurogroup. Η συμφωνία, όπως και κάθε άλλη φορά, θα προσδιορίζει τα μέτρα που θα ληφθούν και η κυβέρνηση θα δεσμευθεί στην εφαρμογή τους πριν από την όποια επόμενη εκταμίευση. Ανοιχτό παραμένει αν εκτέλεση των βραχυπρόθεσμων μέτρων (που στην πράξη είναι απλώς μια διοικητική απόφαση) θα ληφθεί με το SLA ή θα απαιτηθεί η εκτέλεση. Αυτό θα κριθεί από την αίσθηση του επειγόντος που θα επιβάλει το ΔΝΤ - αν δηλαδή θέλει το νέο προφίλ αποπληρωμών να είναι ενεργό πριν από την απόφαση του Δ.Σ. του ή όχι.

ΘΑΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ, ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ